

ความคิดเห็นของครูที่มีต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา
เขตอำเภอสามโคก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1

นุจรศ ศาลางาม*

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา เขตอำเภอสามโคก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 จำแนกตาม เพศ และประสบการณ์ในการสอน ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง คือ ครูที่ปฏิบัติการสอนในโรงเรียน เขตอำเภอสามโคก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างจากการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ โดยการเทียบสัดส่วน จำนวน 132 คน เครื่องมือเป็นแบบสอบถามที่มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .988 ผลการวิจัยพบว่า 1)ความคิดเห็นของครูที่มีต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา เขตอำเภอสามโคก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน 2) ครูที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา เขตอำเภอสามโคก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยพบว่าครูเพศชายมีระดับความคิดเห็นสูงกว่าครูเพศหญิงทุกด้าน 3) ครูที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกัน มีความคิดเห็นของครูที่มีต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา เขตอำเภอสามโคก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 โดยภาพรวม และรายด้านไม่แตกต่างกันทุกด้าน

คำสำคัญ

ความคิดเห็น ครู ภาวะผู้นำทางวิชาการ

บทนำ

ความเป็นผู้นำทางวิชาการ เป็นบทบาทสำคัญของผู้บริหารที่จะทำให้เกิดกิจกรรมด้านการเรียนการสอนเกิดประสิทธิภาพ “โรงเรียนที่ได้ชื่อว่า มีประสิทธิผล” หรือ “โรงเรียนคุณภาพ” ซึ่งสามารถยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน พบว่า มีปัจจัยเด่นชัดที่ส่งผลต่อความมีประสิทธิภาพของโรงเรียนเหล่านั้นคือ การมีผู้นำทางวิชาการ หรือ ภาวะผู้นำทางวิชาการไม่ว่าจะเป็นผู้บริหารสถานศึกษา หรือ ครูผู้สอนต้องมีความเป็นผู้นำทางวิชาการสูง

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 มีเขตความรับผิดชอบ 4 อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมืองปทุมธานี จำนวน 25 โรงเรียน อำเภอลองหลวง จำนวน 34 โรงเรียน อำเภอลาดหลุมแก้ว จำนวน 22 โรงเรียน และอำเภอสามโคก จำนวน 22 โรงเรียน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1, 2559, หน้า 1) จากผลการวิเคราะห์ SWOT ANALYSIS ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ในแผนพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2560 กล่าวว่า จุดอ่อน (Weakness) ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ประการหนึ่ง คือ “ผู้บริหารสถานบางส่วนขาดภาวะผู้นำทางวิชาการและความรู้การจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการ” ซึ่งการบริหารงานวิชาการถือเป็นงานที่มีความสำคัญที่สุด ของการบริหารงานวิชาการ เพื่อให้ คณะครู และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีความเข้าใจ และเห็นความสำคัญเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผน กำหนดแนวทางปฏิบัติ การประเมินผล การปรับปรุงแก้ไขอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง รวมทั้งการกระตุ้นและส่งเสริมครูผู้สอนให้จัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ แต่หากผู้บริหารขาดภาวะผู้นำทางวิชาการจะส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลของการบริหารวิชาการของสถานศึกษาและคุณภาพของสถานศึกษาต่ำ เพราะขาดกระบวนการบริหารจัดการการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนที่เป็นระบบและจริงจัง จากผู้บริหารสถานศึกษา ส่งผลกระทบต่อคุณภาพของผู้เรียน เช่น ผู้ที่จบการศึกษาไม่มีคุณภาพตามความคาดหวังของสังคม ผู้เรียนบางส่วนมีความรู้ความสามารถและทักษะพื้นฐานในการดำรงชีวิตไม่ เป็นไปตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ จำนวนนักเรียนออกกลางคันเพิ่มขึ้น อัตราการศึกษาต่อของนักเรียนในพื้นที่ลดลงจากปีที่ผ่านมา ซึ่งเป็นเพราะนักเรียนไม่เห็นความสำคัญของการเรียนและ เป้าหมายในการเรียนของผู้เรียนยังไม่ชัดเจน ซึ่งในปัจจุบันมีงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำทาง วิชาการของผู้บริหารสถาน ได้แก่ สุพชาติ ชุ่มชื่น (2554, หน้า 5) ซึ่งเป็นการนำแนวคิดเกี่ยวกับ ภาวะผู้นำทางวิชาการของ เดวิสและโทมัส และขอบข่ายการบริหารวิชาการในสถานศึกษาตามการ กระจายอำนาจ ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2552 มาผสมผสานกัน

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาภาวะผู้นำทาง วิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาความคิดเห็นครูเกี่ยวกับภาวะผู้นำทาง วิชาการของผู้บริหารสถาน เขตอำเภอสามโคก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ปทุมธานี เขต 1 เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการพิจารณาปรับปรุงแก้ไข และการวางแผนส่งเสริมพัฒนา ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา และเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาโรงเรียนสู่การ เป็นสถานศึกษาที่มีคุณภาพ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูที่มีต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา เขตอำเภอสามโคก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต

2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา เขตอำเภอสามโคก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 จำแนกตาม เพศ และประสบการณ์ในการสอน

ขอบเขตการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่ ครูที่ปฏิบัติการสอนในโรงเรียน เขตอำเภอสามโคก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ประจำปีการศึกษา 2559 จำนวน 22 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 196 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูที่ปฏิบัติการสอนในโรงเรียน เขตอำเภอสามโคก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ประจำปีการศึกษา 2559 คัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 132 คน โดยการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ โดยการเทียบสัดส่วน

2. เนื้อหาที่ใช้ในงานวิจัย คือ ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา 6 ด้าน การใช้กลยุทธ์ในการพัฒนาและปรับปรุงงานวิชาการ ด้านการจัดการทรัพยากรบุคคลอย่างมีประสิทธิภาพ ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษาให้มีบรรยากาศทางวิชาการ ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการสอนของครู ด้านการติดตามผลการปฏิบัติงานด้านการสอนของครู ด้านการสร้างแรงจูงใจและสนับสนุนความก้าวหน้าทางวิชาการของครู

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงสำรวจ โดยประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ ครูที่ปฏิบัติการสอนในโรงเรียน เขตอำเภอสามโคก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ประจำปีการศึกษา 2559 จำนวน 196 คน โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างได้จำนวน 132 คน ด้วยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ โดยการเทียบสัดส่วน ประกอบด้วยครูที่ปฏิบัติการสอนในโรงเรียน เขตอำเภอสามโคก เพศหญิง จำนวน 89 คน คิดเป็นร้อยละ 67.4 เพศชาย จำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 32.6 มีประสบการณ์ในการสอน ตั้งแต่ 5-10 ปี จำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 38.6 ประสบการณ์ในการสอนมากกว่า 10 ปี จำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 34.1 และประสบการณ์ในการสอนน้อยกว่า 5 ปีจำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 27.3

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของครูที่มีต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา เขตอำเภอสามโคก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ ประกอบด้วยแบบตรวจสอบรายการ (Check List) ถามเกี่ยวกับเพศ และประสบการณ์ในการสอน แบบสอบถามมี 6 ด้าน จำนวน 47 ข้อ ได้แก่ ด้านการใช้กลยุทธ์ในการพัฒนาและปรับปรุงงานวิชาการ ด้านการจัดการทรัพยากรบุคคลอย่างมีประสิทธิภาพ ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษาให้มีบรรยากาศทางวิชาการ ด้านการ

ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการสอนของครู ด้านการติดตามผลการปฏิบัติงานด้านการสอนของครู ด้านการสร้างแรงจูงใจและสนับสนุนความก้าวหน้าทางวิชาการของครู รวมไปถึงข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา แล้วนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์โดยผู้เชี่ยวชาญ ค่าดัชนีสูงกว่าหรือเท่ากับ 0.5 ถือว่าอยู่ในเกณฑ์ หากค่าอำนาจจำแนกรายข้อ และค่าความเชื่อมั่นโดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค ได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .988 ผู้วิจัยได้แจกแบบสอบถามด้วยตัวเองจำนวน 132 ฉบับ ระหว่าง วันที่ 8 – 12 พฤษภาคม 2560 แล้วนับวันเก็บแบบสอบถามด้วยตนเอง จนได้แบบสอบถามกลับคืนคิดเห็นร้อยละ 100 วิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และทำการทดสอบค่าทีสมมติฐานโดยการทดสอบค่าที (t – test) กับตัวแปรเพศ และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way Analysis of Variance) กับตัวแปรประสบการณ์ในการสอน

ผลการวิจัย สรุปได้ดังนี้

1. ความคิดเห็นของครูที่มีต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา เขตอำเภอสามโคก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านพบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมาก
2. ครูที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา เขตอำเภอสามโคก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านมีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยพบว่าครูเพศชายมีระดับความคิดเห็นสูงกว่าครูเพศหญิงทุกด้าน
3. ครูที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกัน มีความคิดเห็นของครูที่มีต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา เขตอำเภอสามโคก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของครูที่มีต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา เขตอำเภอสามโคก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 พบประเด็นที่น่าสนใจนำมาอภิปรายผลดังนี้

1. ความคิดเห็นของครูที่มีต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา เขตอำเภอสามโคก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องมาจาก ผู้บริหารสถานศึกษาจัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษาติดตามผลการปฏิบัติงานด้านการสอนของครู กำหนดบทบาทหน้าที่ให้บุคลากรของสถานศึกษาทุกคน รวมทั้งผู้เรียน รับผิดชอบและดำเนินการตามแผนที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ สนับสนุนและส่งเสริมให้ครู

ผลิต พัฒนาสื่อและนวัตกรรมการเรียนการสอน เพื่อสนับสนุนครูให้มีการพัฒนาตนเอง และนักเรียนอย่างต่อเนื่อง ดังแนวคิดของ Trusty (อ้างถึงใน ผกากรอง ศรีประไหม, 2558, หน้า 54) กล่าวว่า การที่จะให้โรงเรียนมีประสิทธิภาพทางวิชาการ ผู้บริหารซึ่งเป็นเพียงหลักในการปฏิบัติการกิจทั้งมวลจำเป็นต้องเป็นผู้มีภาวะผู้นำทางวิชาการด้วย ดังนั้นภาวะผู้นำจะช่วยสร้างกระบวนการให้บุคคลมีความคิดริเริ่มที่ทำให้กลุ่มก้าวหน้าไปสู่จุดประสงค์ แต่ก็ไม่สามารถปฏิบัติงานได้ตามลำพัง ต้องกระจายงานให้ครูในโรงเรียนร่วมรับผิดชอบ ซึ่งนอกจากทำให้งานมีประสิทธิภาพแล้ว ยังเปิดโอกาสให้ครูได้ใช้ความรู้ความสามารถที่มีอยู่ด้วยนอก สอดคล้องกับงานวิจัยของ กิตติวรรณ แสนโท (2556, หน้า 56) ได้ศึกษา ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครูโรงเรียนสังกัดเทศบาลระยอง จังหวัดระยอง พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนสังกัดเทศบาลระยอง ตามความคิดเห็นของครูผู้สอนโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุพชาติ ชุ่มชื่น (2554) ได้ศึกษา ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนนวมินทราชินูทิศสวนกุหลาบวิทยาลัย ปทุมธานี พบว่า ครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถาน ศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณา เป็นรายด้าน ผู้วิจัยอภิปรายได้ดังนี้

1.1 ด้านการใช้กลยุทธ์ในการพัฒนาและปรับปรุงงานวิชาการ ความคิดเห็นของครูที่มีต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา เขตอำเภอสามโคก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เพราะผู้บริหารได้จัดการโดยกำหนดเป้าหมายคุณภาพผู้เรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ โดยกำหนดเป้าหมายตามของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา คือ ค่าเฉลี่ยร้อยละของผู้เรียนด้านการประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน (NT) เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 3 และค่าเฉลี่ยร้อยละของผู้เรียนด้านการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) กลุ่มสาระหลัก 5 วิชา โดยภาพรวมเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 5 จัดระบบโครงสร้างบริหารหลักสูตรสถานศึกษา สาระการเรียนรู้ท้องถิ่นให้สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น เช่น หลักสูตรการปลูกบัว และมีการจัดทำแผนปฏิบัติการรายปีเพื่อให้การดำเนินงานสำเร็จตามเป้าหมาย มีการจัดอบรมการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีให้กับบุคลากร เพราะการวางแผนปฏิบัติการที่ดีส่งผลถึงคุณภาพของการจัดการศึกษาที่ดีด้วย สอดคล้องกับงานวิจัยของ มธุรสณี กวางทอง (2551) ศึกษาเรื่อง การดำเนินงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนในศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาแม่नावางอำเภอแม่เมาะ จังหวัดเชียงใหม่ ผู้ตอบแบบสอบถามเกือบทั้งหมดเห็นว่าผู้บริหารได้วางแผนเกี่ยวกับการใช้หลักสูตร ประชุมคณะครูเพื่อทำความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้หลักสูตร กำหนดตารางสอนที่สอดคล้องกับเวลาเรียน ส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสนับสนุนให้ครูสร้างแผนการสอน สนับสนุนให้ครูสอนซ่อมเสริมวางแผนการนิเทศ แนะนำให้ครูเห็นความ สำคัญของการนิเทศ วางแผนการประเมินผลการเรียนและ

นำผลที่ได้จากการประเมินผลไปใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ภัทรวดี อุ่นวงษ์ (2550) ศึกษาเรื่อง คุณลักษณะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถาน ศึกษาเอกชน ระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี เขต 1 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา และเปรียบเทียบคุณลักษณะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้อง พบว่าโดย ภาพรวมผู้เกี่ยวข้องมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

1.2 ด้านการจัดการทรัพยากรบุคคลอย่างมีประสิทธิภาพ ความคิดเห็นของครูที่มีต่อภาวะ ผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา เขตอำเภอสามโคก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เพราะผู้บริหารส่งเสริมให้ครูได้รับการพัฒนา โดยเข้าร่วมการอบรม สัมมนา และศึกษาดูงาน มีการจัดสรรงบประมาณเพื่อส่งเสริมให้ครูและ บุคลากรสามารถเบิกค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปอบรมได้ตามระยะทาง และจัดให้มีการไปศึกษา ดูงานเป็นประจำทุกปี ส่งเสริมให้บุคลากรจัดหากลุ่มเพื่อศึกษาเรื่องที่สนใจร่วมกัน มีการตั้งกลุ่ม Line เพื่อใช้ในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 เช่น กลุ่มค่านิยม 12 ประการ กลุ่ม STEM Education เป็นต้น ส่งเสริม ให้โอกาสครูได้รับการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างเท่าเทียมกัน ส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทางการ ศึกษาศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น โดยใช้เวลาร้อนหยุดเสาร์และอาทิตย์ มีการมอบหมายงานตรงกับ ความรู้ ความสามารถของครู สอดคล้องกับงานวิจัยของ ผลการรอง ศรีประไหม (2558) ศึกษาเรื่อง การศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามด้านการบริหารงานบุคคล อยู่ใน ระดับมาก ทั้งนี้เพราะ ผู้บริหารกำหนดบทบาทหน้าที่ให้บุคลากรของสถานศึกษาทุกคน รวมทั้ง นักเรียน รับผิดชอบและดำเนินการตามแผนที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับ งานวิจัยของ อานันตยา คำชมพู (2551) ศึกษาเรื่อง การปฏิบัติงานวิชาการของผู้บริหารสถาบันการ พลศึกษาวิทยาเขตเชียงใหม่ พบว่าโดยภาพรวม ผู้บริหารสถาบันการพลศึกษา มีหน้าที่กำหนด บทบาทและมอบหมายงานแบ่งเป็น การลงทะเบียนของนักศึกษา ประกันคุณภาพของทางสถาบัน การบริการงานห้องสมุดและระบบอินเทอร์เน็ต การจัดอาจารย์สอนประจำรายวิชา

1.3 ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษาให้มีบรรยากาศทางวิชาการ ความคิดเห็นของครูที่มี ต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา เขตอำเภอสามโคก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เพราะ ผู้บริหารเปิดโอกาสให้บุคลากร มีส่วนร่วมในการจัดบรรยากาศและมีความรู้สึกรักและเป็นเจ้าของโรงเรียน จัดบรรยากาศใน โรงเรียนในเอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน ส่งเสริมให้มีการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาให้ สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่นและความพร้อมของสถานศึกษาใช้สถานที่เพื่อเอื้อต่อการ

จัดการเรียนการสอนพร้อมทั้งส่งเสริมการใช้แหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น และจัดให้ทุกกลุ่มงาน มีการประชุม เพื่อวางแผนกระบวนการทำงานของกลุ่ม ดังแนวคิดในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 กล่าวว่า ผู้บริหารต้องพัฒนาตนเองให้เป็นผู้มี พฤติกรรมความเป็นผู้นำทางวิชาการ คือ ส่งเสริมการจัดกระบวนการเรียนรู้โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ เน้นความรู้คู่คุณธรรม และประเมินผู้เรียนตามสภาพจริง จัดให้มีแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนอย่าง เพียงพอ และสนับสนุนให้ผู้เรียนได้ศึกษาจากแหล่งเรียนรู้ต่างๆ นอกโรงเรียน เปิดโอกาสให้ คณะกรรมการสถานศึกษา ครู และผู้ปกครองนักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรและ พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ส่งเสริมให้มีการพัฒนาการเรียนการสอน และให้ผู้สอนสามารถวิจัย เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ สมชาย ไซยจินดา (อ้างถึงใน สุพชาติ ชุ่มชื่น, 2554, หน้า 64) ได้ศึกษา การดำเนินงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ในด้านการจัดการเรียนการสอน ผู้บริหารได้ส่งเสริมให้ครูจัดทำหลักสูตร ท้องถิ่นมาก ให้ครูมีส่วนร่วมในการจัดหาสื่อการเรียนการสอน มีการส่งเสริมให้ครูใช้ภูมิปัญญา ท้องถิ่นในการจัดการเรียนการสอน มีการส่งเสริมให้ครูมีการจัดการเรียนการสอนสอดคล้องกับ จุดมุ่งหมายของหลักสูตรและได้ติดตามให้ครูได้ดำเนินการตามแผนการสอน มีการส่งเสริมให้ครูมี การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการจัดครูเข้าสอนแทนครูที่ไม่ได้มา ปฏิบัติการสอน มีการใช้ทรัพยากรในท้องถิ่นมาจัดทำสื่อการเรียนการสอน

1.4 ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการสอนของครู ความคิดเห็นของครูที่มีต่อ ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา เขตอำเภอสามโคก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การ ศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เพราะผู้บริหารส่งเสริมให้ครู ผลิต พัฒนา สื่อ และนวัตกรรม การเรียนการสอน เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนของตนเอง โดยการจัดหางบ ประมาณและวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนของครู จัดอบรมการผลิตและพัฒนาสื่อ ให้กับครูและบุคลากรในสถานศึกษา สนับสนุนครูให้นำวิทยากรท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการ สอน และนำนักเรียนไปศึกษาแหล่งเรียนรู้ภายในท้องถิ่น สนับสนุนให้ครูทำการวัดและประเมินผล ผู้เรียนตามสภาพจริง มีการกำกับและติดตามให้ครูใช้วิธีการวัดและประเมินผล นักเรียนอย่างหลากหลาย ตามหลักวิธีการวัดและประเมินผล นักเรียนทุกคนต้องมีแฟ้มสะสมผลงาน อีกทั้ง สนับสนุนให้ครูใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอน โดยครูและบุคลากรทางการ ศึกษาทุกคน ผ่านการประเมินการพัฒนาวิธีการจัดการเรียนรู้ที่มีทักษะกระบวนการคิด การวัดและ ประเมินผลการเรียนรู้และประยุกต์ใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร จัดให้ผู้เรียนมี คอมพิวเตอร์ใช้ในการเรียนรู้ ดังแนวคิด ปรียาภรณ์ วงศ์อนุตรโรจน์(อ้างถึงใน สุพชาติ ชุ่มชื่น, 2554, หน้า 62) ได้กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาเป็นงานที่สำคัญของผู้บริหาร โรงเรียน เนื่องจากงานวิชาการเกี่ยวข้องกับกิจกรรมทุกชนิดในสถานศึกษาโดยเฉพาะเกี่ยวกับการ ปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอน ซึ่งเป็นจุดหมายของโรงเรียนและเป็นเครื่องชี้วัดความสำเร็จและ

ความสามารถของผู้บริหาร สอดคล้องกับงานวิจัยของ ธนภัทร จงหม่อง(2549) ได้ศึกษา บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาได้ส่งเสริมให้ครูปฏิบัติการสอนพัฒนาการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญจัดสรรวัสดุ สื่อ และอุปกรณ์ที่เหมาะสมกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียนและสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน

1.5 ด้านการติดตามผลการปฏิบัติงานด้านการสอนของครู ความคิดเห็นของครูที่มีต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา เขตอำเภอสามโคก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เพราะ ผู้บริหารจัดให้มีการประชุมวางแผนการนิเทศ การจัดการเรียนการสอนของครู มีการประชุมหัวหน้ากลุ่มสาระวิชาเพื่อร่วมในการวางแผนการนิเทศ และกำกับติดตามการจัดการสอนของครู ผู้บริหารแลกเปลี่ยนเรียนรู้และจัดระบบนิเทศการศึกษาภายในสถานศึกษากับสถานศึกษาอื่น คูณ นิเทศติดตามการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอนอย่างใกล้ชิด และต่อเนื่อง เพื่อช่วยเหลือครูให้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ และยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ดังแนวคิด Davis and Thomas (อ้างถึงใน สุพชาติ ชุ่มชื่น, 2554, หน้า 65) ได้กำหนดองค์ประกอบของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียนไว้ประการหนึ่งคือ การที่ผู้บริหารโรงเรียนมีการวางแผนพัฒนางานวิชาการมุ่งมั่นที่จะปรับปรุงการปฏิบัติงานด้านวิชาการของครูให้ตรงตามเป้าหมายของโรงเรียน เปิดโอกาสให้ครูอาจารย์มีส่วนร่วมในการวางแผนงานวิชาการ มีการจัดประชุมครูเพื่อแจ้งให้ทราบความคาดหวังที่ตั้งไว้ในโครงการทางด้านวิชาการของโรงเรียนและหาทางปรับปรุงอยู่ตลอดเวลา เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนให้สูงขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ วันเพ็ญ รัตนอนันต์ (2555) ได้ศึกษา ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ฉะเชิงเทรา เขต 2 ด้านความมุ่งมั่นความสัมพันธ์เป็นรายบุคคล อยู่ในระดับมาก เพราะผู้บริหารให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ต่อความก้าวหน้าของผู้ใต้บังคับบัญชา ผู้บริหารได้มีการวางแผนในการประเมินผลการปฏิบัติงานของครูและมีแนวทางในการประเมินผลการปฏิบัติงานประจำทุกครึ่งปีงบประมาณ

1.6 ด้านการสร้างแรงจูงใจและสนับสนุนความก้าวหน้าทางวิชาการของครู ความคิดเห็นของครูที่มีต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา เขตอำเภอสามโคก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เพราะ ผู้บริหารประกาศเกียรติคุณ ครูทุกคนที่มีผลงานทางวิชาการดีเด่นอย่างทั่วถึง จัดให้ครูนำผลงานทางวิชาการมานำเสนอแลกเปลี่ยนเรียนรู้กัน และส่งเสริมให้ครู ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย เพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ส่งเสริมให้ครูทำงานร่วมกันเป็นทีม ขอมรับฟังความคิดเห็นของครูโดยมุ่งเน้นคุณภาพทางวิชาการของสถานศึกษา และเปิดโอกาสให้ครูคัดเลือกผู้แทนเข้ามาเป็นคณะกรรมการร่วมพิจารณาความดีความชอบของครูในสถานศึกษา โดยผู้บริหารโรงเรียนต้องสามารถจูงใจผู้ใต้บังคับบัญชาร่วมมือกันทำงานอย่างมีประสิทธิภาพสูงยิ่งขึ้น และ Davis and Thomas

(อ้างถึงใน สุพชาติ ชุ่มชื่น, 2554, หน้า 66) ยังได้กำหนดองค์ประกอบของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนไว้ประการหนึ่งคือ ผู้บริหารควรชักจูงบุคคลที่เกี่ยวข้องให้มีส่วนร่วมในการปรับปรุงด้านวิชาการของโรงเรียน ทั้งด้านการขอความร่วมมือ ด้านแรงงาน และด้านการระดมทุน ถึงแม้ว่าผู้บริหารโรงเรียนจะมีความรู้ ความสามารถสูง แต่ก็ไม่สามารถจะทำงานได้ตามลำพัง ต้องกระจายงานให้ครูในโรงเรียนร่วมรับผิดชอบ นอกจากนี้ผู้บริหารต้องส่งเสริมให้ครูได้ปรับปรุงตนเองทางวิชาการอยู่เสมอกับทั้งต้องปฏิบัติตนให้เป็นแบบอย่างที่ดีด้วย สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุทธิพร วรรณสิทธิ์(2551) ศึกษาเรื่อง การสนับสนุนงานวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษา เขตพื้นที่การศึกษาลำพูน เขต 2 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากเห็นว่า ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาเกือบทั้งหมด ได้กำหนดโครงสร้างเนื้อหาของแต่ละรายวิชาในหลักสูตรสถานศึกษา แต่งตั้งบุคลากรในการจัดทำหลักสูตรวางแผนการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา สนับสนุนให้บุคลากรทุกคนมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตร สนับสนุนครูผู้สอนในการจัดทำแผนการสอนส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่งเสริมให้ครูปฏิบัติการสอนใช้สื่อเทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอนส่งเสริมให้บุคลากรพัฒนาตนเองด้านเทคโนโลยีส่งเสริมให้บุคลากรเข้ารับการอบรมเพื่อพัฒนาตนเอง และสนับสนุนให้บุคลากรทำงานเป็นทีม

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา เขตอำเภอสามโคก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านมีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 1 โดยพบว่าครูเพศชายมีระดับความคิดเห็นสูงกว่าครูเพศหญิงทุกด้าน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูทั้งเพศชายและเพศหญิง มีความสามารถในการปฏิบัติงานไม่เหมือนกัน การทำงานในระบบสถานศึกษาแตกต่างกัน นอกจากนี้เพศชายจะเข้าไปมีบทบาทในงานด้านการบริหารมากกว่าเพศหญิง อำนาจหน้าที่และลักษณะในการปฏิบัติงานก็แตกต่างกัน ฉะนั้นความแตกต่างทางด้านความสามารถในการปฏิบัติงานระหว่างเพศจึงมีมาก ทำให้เกิดแง่คิดและความคิดที่แตกต่างกัน และ ส่งผลให้ครูที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาแตกต่างกัน ดังแนวคิดของ ไชยา ภาวะบุตร.(2555) กล่าวว่า บทบาทด้านเพศภาวะมีความแตกต่างหลากหลาย ซึ่งก็เป็นไปตามความแตกต่างหลากหลายของพฤติกรรมและบุคลิกภาพของแต่ละบุคคลซึ่งอย่างน้อยถูกกำหนดมาจากปัจจัยด้านวัฒนธรรมและปัจจัยด้านสภาพสังคมที่บุคคลนั้นๆ ใช้ชีวิตอยู่ ผลผลิตจากประสบการณ์ในกระบวนการหลอมรวมทางสังคม สอดคล้องกับงานวิจัยของ เพชา ชาญพิน (2556) ได้ศึกษา เรื่องความคิดเห็นของครูผู้สอนต่อการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา เครือข่ายโรงเรียนอำเภอพรหมพิราม จังหวัดพิษณุโลก พบว่า ครูเพศหญิงที่มีอายุ 50 ปีขึ้นไป มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี มีประสบการณ์ในการสอน 10 ปีขึ้นไป โดยภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ด้านที่มีความคิดเห็นด้านการพัฒนาหลักสูตร การบริหารจัดการเรียนรู้ด้านการนิเทศการจัดการเรียนใน

สถานศึกษา และ ด้านการส่งเสริมให้มีการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ ตามลำดับ เมื่อพิจารณารายด้านมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกัน มีความคิดเห็นของครูที่มีต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา เขตอำเภอสามโคก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกันทุกด้าน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 2 พบว่า ข้าราชการครู บุคลากรสายการสอนที่ปฏิบัติการสอนในโรงเรียนที่มีประสบการณ์ในการสอนน้อยกว่า 5 ปี มีค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นมากที่สุด รองลงมาคือครูที่มีประสบการณ์ในการสอน 6-10 ปี ส่วนครูที่มีประสบการณ์ในการสอน มากกว่า 10 ปี มีค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นน้อยที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องจาก ครูที่มีประสบการณ์ในการสอนน้อยกว่า 5 ปี มีความกระตือรือร้น ต่อการพัฒนาตนเองโดยการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมจากแหล่งความรู้ต่าง ๆ มีโอกาสเข้ารับการอบรม สัมมนาทางวิชาการ ศึกษาดูงาน ส่งผลให้ครูที่มีประสบการณ์การในสอนน้อยกว่า 5 ปี มีระดับความพึงพอใจต่อสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษามากกว่าครูที่มีประสบการณ์ในการสอน 6-10 ปี และมากกว่า 10 ปีขึ้นไป อีกทั้งผู้บริหารสถานศึกษาทุกคนได้ ☐ รับการฝึก ☐ อบรมให้มีสมรรถนะหลัก คือ การมุ่งผลสัมฤทธิ์ การบริหารที่ดี การพัฒนาตนเอง การทำงานเป็นทีม และสมรรถนะประจำสายงาน คือ การวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวิจัย การสื่อสารและการจูงใจ การพัฒนาศักยภาพบุคลากร (สำนักพัฒนาครูและบุคลากรการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2552 , หน้า 34-39) ทำให้ผู้บริหารมีภาวะผู้นำทางวิชาเหมือนกัน การบริหารส่วนใหญ่ ☐ ไม่ ☐ เห็นความสำคัญของการส่งเสริมพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน ถือว่าเป็นบทบาทและหน้าที่สำคัญของสถานศึกษา จึงทำให้ ☐ พฤติกรรมการบริหารงานมุ่งเน้นงานธุรการ การเงิน และอาคารสถานที่ที่สำคัญ ด้วยเหตุผลที่กล่าวมานั้นทำให้ความคิดเห็นของผู้ ☐ ที่มีประสบการณ์ในการสอน มีความคิดเห็นในภาพรวมไม่ ☐ แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เอกฉันท ☐ มาลีสัย (2549) ศึกษา ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในจังหวัดนครพนม พบว่า การปฏิบัติตามภาวะผู้นำของผู้ ☐ บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสกลนคร ตามประสบการณ์ 1-5 ปี 6-10 ปี ☐ และ 11 ปี ☐ ขึ้นไป ไม่แตกต่างกัน โดยผู้ ☐ บริหารที่มีประสบการณ์ ☐ ระหว่าง 1-5 ปี ☐ มีการปฏิบัติตามภาวะผู้นำสูงกว่าทุกด้าน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ประมวล อินทศรี (2550) ได้ศึกษาการศึกษาแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 9 พบว่า ผู้ ☐ บริหารโรงเรียนที่มีเวลาดำรงตำแหน่งต่างกัน มีความคิดเห็นไม่ ☐ แตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ กิตติวรรณ แสนโท(2556) ได้ศึกษา ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครูโรงเรียนสังกัดเทศบาลระยอง จังหวัดระยอง พบว่า

ประสบการณ์ในการ สอนต่างกันมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา
โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1. ด้านการสร้างแรงจูงใจและสนับสนุนความก้าวหน้าทางวิชาการของครู มีค่าเฉลี่ยน้อยกว่าข้ออื่น ๆ ควรมีการสนับสนุนให้ครูได้เข้าประชุม อบรม เกี่ยวกับผลงานทางวิชาการ หรืออาจจัดประชุมกลุ่มย่อย และเชิญวิทยากรมาให้ความรู้
2. ด้านการใช้ภาวะผู้นำทางวิชาการด้านการบริหารจัดการสถานศึกษาให้มีบรรยากาศทางวิชาการ ซึ่งเกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์โดยผู้บริหารควรให้มีการเผยแพร่ผลงาน บทความ เอกสารหรือหนังสือที่เป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอน รวมทั้งให้การสนับสนุนครูและนักเรียน นำผลงานจากการเรียนรู้ในห้องเรียนมาจัดแสดงภายนอกห้องเรียน เช่น การจัดนิทรรศการ
3. ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการสอนของครู ผู้บริหารสถานศึกษาควรสนับสนุนครู ให้นำวิทยากรท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการสอน และนำนักเรียน ไปศึกษาแหล่งเรียนรู้ภายในท้องถิ่นและสนับสนุนให้ครูผลิตและนำเสนอชิ้นดีต่าง ๆ หรือนวัตกรรม
4. ด้านการจัดการทรัพยากรบุคคลอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการจัดสรรงบประมาณเพื่อส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพของครู และจัดให้มีการอบรมเพื่อพัฒนาครูในสถานศึกษาและมีการสำรวจและวางแผนในการสรรหาบุคคลเพื่อบรรจุแต่งตั้งตามอัตรากำลังใน
5. ด้านการติดตามผลการปฏิบัติงานด้านการสอนของครู ผู้บริหารสถานศึกษาควรดูแลและติดตาม ครูที่ช่วยแก้ไขข้อบกพร่องให้กับนักเรียนที่มี ผลการเรียนรู้ต่ำกว่าเกณฑ์ในรายวิชานั้น โดยใช้วิธีการสอบแก้ตัวหรือสอนเสริมให้กับนักเรียน
6. ด้านการใช้กลยุทธ์ในการพัฒนาและปรับปรุงงานวิชาการ ผู้บริหารสถาน ศึกษาควรเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนางานวิชาการของสถานศึกษาและส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูในทุกกลุ่มงาน มีการจัดการประกันคุณภาพภายในและควบคุม

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาความสัมพันธ์เชิงนโยบายกับการปฏิบัติทางวิชาการของผู้ บริหารตาม ทัศนะของเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อศึกษาถึงความสัมพันธ์ในการกำหนดนโยบาย กับกระดำเนิงานทางวิชาการของผู้บริหาร ที่จะนำไปสู่การพัฒนางานวิชาการของสถานศึกษาได้ตามนโยบาย
2. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของ ผู้บริหารสถานศึกษา เขตอำเภอสามโคกกับอำเภออื่นในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1

เอกสารอ้างอิง

กิตติวรรณ แสนไท.(2556) .การศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามความ คิดเห็นของครู โรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครระยอง จังหวัดระยอง.วิทยานิพนธ์
ครุศาสตรมหาบัณฑิต,มหาวิทยาลัยบูรพา.

ไชยา ภาวะบุตร.(2555). ภาวะผู้นำทางวิชาการในสถานศึกษา.พิมพ์ครั้งที่ 1. คณะครุศาสตร์,
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

ชนภัทร จงหม่อง.(2549). บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน
ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน.วิทยานิพนธ์
รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต ,มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ประมวล อินทศรี (2550) การศึกษาแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรม
สามัญศึกษา เขตการศึกษา 9.ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ,มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

ผกากรอง ศรีประไหม. (2558) . การศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 .วิทยานิพนธ์
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

เพชา ชาญพันธ์. (2556).ความคิดเห็นของครูผู้สอนต่อการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา
เครือข่ายโรงเรียนอำเภอพรหมพิราม จังหวัดพิษณุโลก. การศึกษาค้นคว้าอิสระ
มหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา,มหาวิทยาลัยทองสุข

ภัทราวดี อุ่นวงษ์. (2550). คุณลักษณะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน
ระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1.
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (บริหารการศึกษา), มหาวิทยาลัยศรีปทุม.

มธุรสณี กวางทอง.(2551).การดำเนินงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนในศูนย์พัฒนาคุณภาพ
การศึกษาแม่น้ำวาว อำเภอแม่เฒ่า จังหวัดเชียงใหม่. การค้นคว้าแบบอิสระ
ปริญญามหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา),มหาวิทยาลัยศรีปทุม.

วันเพ็ญ รัตนอนันต์ (2555). ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษา ละโว้ เขต 2. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหา บัณฑิต,มหาวิทยาลัยบูรพา.

สุทธิพร วรรณสิทธิ์. (2551).การสนับสนุนงานวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษาเขตพื้นที่
การศึกษาลำพูนเขต 2. การค้นคว้าแบบอิสระ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

สุพชาติ ชุ่มชื่น. (2554). ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร
สถานศึกษาโรงเรียนนวมินทราชินูทิศสวนกุหลาบวิทยาลัย ปทุมธานี.สารนิพนธ์
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์.

อานันตยา คำชมพู. (2551). การปฏิบัติงานวิชาการของผู้บริหารสถาบันการพลศึกษา วิทยาเขต
เชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา), มหาวิทยาลัยศรีปทุม.

เอกฉันท □ มาลีลย์ .(2549). ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กร
แห่ง

การเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในจังหวัดนครพนม.

การศึกษาค้นคว้า (กศ.ม. บริหารการศึกษา),มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

